MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 60: Szybki fajrant?

Tematyka

Program dotyczy rozważania nad koncepcją pracy i jej miejsca w życiu człowieka i w życiu ludzkości. Dyskutanci ukazują jak historycznie ewoluowała koncepcja pracy i jej postrzegania, zwracając uwagę na czynniki kulturowe, religijne i geograficzne. Zastanawiają się na tym, jak zmiany technologiczne mogą wpływać na zmianę koncepcji pracy w przyszłości oraz czy ludzie w rzeczywistości potrzebują pracy.

!

Wykorzystaj w przygotowaniu swoich wykładów lub lekcji szkolnych poniższe propozycje oraz program:

- cały odcinek: https://youtu.be/vxUEXkQ-uAw
- zwiastun programu: https://youtube.com/shorts/Xk1qh2oETjs?feature=share

Zagadnienia wstępne

Proponuje się rozpoczęcie bloku zajęć od dyskusji na temat czym jest praca i próby zdefiniowania, co pracą nie jest.

Podział uczestników zajęć na dwie grupy. Członkowie pierwszej grupy mają za zadanie przygotować argumentację na temat: *Człowiek potrzebuje pracować bo...* Członkowie drugiej grupy przygotowują argumentację: *Lepiej aby człowiek nie musiał pracować ponieważ....*

Zorganizowanie debaty oksfordzkiej w oparciu o wcześniejsze zadanie grupowe.

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 60: Szybki fajrant?

Część 1/3:
Co to jest praca?

Emisja pierwszej części programu: **(0:21–10:58)**

Pytania i zagadnienia do dyskusji

1. Czym jest praca? Czy da się ją zdefiniować?
2. Jak w Biblii ukazana jest praca i sama koncepcja pracy? Dlaczego ludzie muszą pracować?
3. Kiedy w historii zaczęła się pojawiać specjalizacja w pracy? Czy specjalizacja jest konieczna?
4. Praca a praca zarobkowa. Jak postrzegamy jedno, a jak drugie?
5. Czy praca musi wiązać się z wysiłkiem?
6. Jak praca i kwestie zatrudnienia ewoluowały na przestrzeni wieków?
7. Jak praca była postrzegana w ideologii komunistycznej?
8. Co oznacza B2B?
9. Od kiedy zaczęto kwestie pracy regulować prawnie?

[1] Adam i Ewa zmuszeni do pracy, Psałterz św. Ludwika

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 60: Szybki fajrant?

Część 2/3:
Ile pracować?

Emisja drugiej części programu:
(10:58–20:27)

[2] Robert Owen

Zagadnienia do dyskusji i pytania:

10. Na czym polega koncepcja work-life-balance? Jakie były korzenie tej koncepcji?

11. Jaka drastyczna zmiana na rynku pracy zaszła w XX wieku?

12. Jak traktowano w przeszłości pracę, a zwłaszcza pracę fizyczną? Czy była powodem do dumy czy raczej przeciwnie? Kiedy to zaczęło się zmieniać?

13. Co oznacza benedyktyńskie łacińskie powiedzenie *ora et labora*? Co nam to mówi o tym, jak postrzegano istotność pracy?

14. Jak praca była postrzegana w ideologii marksistowskiej?

15. Na czym polegała koncepcja zaproponowana przez Roberta Owena a zaaplikowana w New Harmony?

16. Z czego biorą się widoczne dziś tendencje do zmniejszania wymiaru pracy? Jakie stosuje się tu uzasadnienia? Czu skrócony czas pracy przynosi jakieś pozytywne efekty, nie tylko dla pracowników, ale również dla firm?

17. Kiedy zaczęto wprowadzać mniej więcej 40 godzinny tydzień pracy?

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 60: Szybki fajrant?

Część 3/3:
Szybki fajrant?

Emisja trzeciej części programu: **(20:27–26:51)**

Zagadnienia do dyskusji i pytania:

18. John Maynard Keynes (na zdjęciu) przewidywał prawie sto lat temu, że w dzisiejszych czasach większość pracy będą za ludzi wykonywać maszyny, a człowiek będzie pracował tylko kilkanaście godzin tygodniowo. Co możemy dziś powiedzieć o jego przepowiedni?

19. Czy ciągły wzrost gospodarczy jest dobry dla świata w dłuższej perspektywie?

20. Jak rozwój sztucznej inteligencji może wpłynąć na rynek pracy i koncepcję pracy w ogóle?

21. Na czym polega problematyczna zależność pomiędzy dwoma tendencjami: mniej pracy – dłuższy średni wiek życia?

22. Jak cyfryzacja może pozytywnie wpłynąć na rynek pracy?

[3] John Maynard Keynes

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 60: Szybki fajrant?

Podsumowanie

1. Słownik postaci i terminów:

B2B – skrót pochodzący od angielskojęzycznego wyrażenia business to business oznaczającego wymianę transakcyjną na rynku pomiędzy przedsiębiorstwami. Drugim, obok transakcji B2B, najczęściej występującym rodzajem transakcji rynkowych są B2C (business to client).

Work-life-balance – powstała w latach 70/80 XX wieku koncepcja polegająca na szukaniu równowagi życiowej pomiędzy pracą a życiem prywatnym. Stała się ona odpowiedzią na dostrzegane na coraz większą skalę problemy związane z pracoholizmem i wypaleniem zawodowym.

New Harmony – miasto w stanie Indiana w USA, w którym w 1825 roku Robert Owen założył pionierską wspólnotę opartą na koncepcjach, które można określić jako socjalistyczne czy też komunistyczne. W tej utopijnej wspólnocie praca była przydzielana w sposób odgórny, a osoby niepracujące miały zapewniany byt. Po dwóch latach funkcjonowania wspólnota uległa rozpadowi a sam eksperyment okazał się nieudany.

2. Cele dydaktyczne:

- Uświadomienie znaczenia pracy dla życia człowieka i społeczności w ogóle (odniesienie do PRK P6S_WK)
- Ukazanie jak na przestrzeni wieków zmieniała się koncepcja pracy i jej postrzeganie (odniesienie do PRK P6S_UW)

3. Sugerowana literatura uzupełniająca:

J. Lucassen, *Historia pracy. Nowe dzieje ludzkości*, Znak 2023

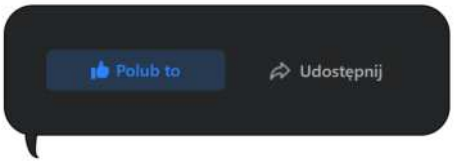
J. Suzman, *Praca. Historia tego, jak spędzamy swój czas*, Zysk i S-ka 2021

J. Suzman, *Work: A Ddeep History, from the Stone Age to the Age of Robots*, Penguin Boks 2022

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 60: Szybki fajrant?

Korzystając z materiałów, nie zapomnij o subskrypcji kanału „**Historia dzieje się!**” na Youtube:
https://www.youtube.com/@historiadziejesie2380
(obok przycisku „subskrybuj” naciśnij też dzwoneczek, by dostawać informacje o nowych odcinkach)

Prosimy – zalajkuj profil Facebookowy „**Historia dzieje się!**” i daj znać innym, jeśli program Ci się podobał (udostępnij):
https://www.facebook.com/Historiadziejesie

Materiały dydaktyczne opracował: dr Konrad Oświecimski
Opracowanie graficzne: Joanna Zawadzka

Publikacja sfinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa” nr projektu NdS/537149/2021/2022, kwota finansowania 873 080 zł (całkowita wartość projektu).

zespół kierujący projektu:
dr Paweł Nowakowski
dr Łukasz Burkiewicz
dr Konrad Oświecimski
mgr Tomasz Konturek

Fundacja Ignatianum

Wykorzystane materiały ilustracyjne:

[1] Adam i Ewa zmuszeni do pracy, Psałterz św. Ludwika, https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Adam_and_Eve_Forced_to_Labour#/media/File:Saint_Louis_Psalter_9_recto.jpg ..... str. 2

[2] Robert Owen, https://pl.wikipedia.org/wiki/Robert_Owen#/media/Plik:Robert_Owen_by_William_Henry_Brooke.jpg ..... str. 3

[3] John Maynard Keynes, https://pl.wikipedia.org/wiki/John_Maynard_Keynes#/media/Plik:Lopokova_and_Keynes_1920s_cropped.jpg ..... str. 4